

Výroční zpráva

o činnosti národního komitétu za rok 2015

Úplný název komitétu	Český národní komitét pro dlouhodobý ekologický výzkum – ILTER
Název mezinárodní organizace	The International Long Term Ecological Research Network
Zkratka mezinárodní organizace	ILTER
Registrační číslo komitétu¹	38
Adresa webových stránek	http://www.lter.cz/
Předpokládaná výše členského příspěvku na r. 2016	1500 USD
Předpokládaný termín dodání faktury za členský příspěvek na rok 2016	červen 2016
Příspěvek na cestovní náhrady na účast na zasedání příslušné mezinárodní organizace	ANO

Složení komitétu k 1. 1. 2016

	Funkce v NK	Jméno a příjmení (vč. titulů)	Pracoviště	e-mail
1.	Předseda	prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc.	BC AV ČR, v.v.i.	jaroslav.vrba@prf.jcu.cz
2.	Místopředseda	doc. RNDr. Jakub Hruška, CSc.	ÚVGZ AV ČR, v.v.i. a ČGS	jakub.hruska@geology.cz
3.	Místopředseda	RNDr. Petr Znachor, Ph.D.	BC AV ČR, v.v.i.	znachy@hbu.cas.cz
4.	Tajemník	RNDr. Eva Jelínková	BC AV ČR, v.v.i.	jelinkova@kav.cas.cz
5.	Členové	Ing. Jaroslav Andrlé, Ph.D.	KRNAP	jandrle@knap.cz
6.		Mgr. Jiří Dušek, Ph.D.	ÚVGZ AV ČR, v.v.i.	jiri.dusek@czechglobe.cz
7.		RNDr. Radim Hédl, Ph.D.	BÚ AV ČR, v.v.i.	rhe@centrum.cz
8.		Mgr. & Mgr. Karel Chobot, Ph.D.	AOPK ČR	karel.chobot@nature.cz
9.		RNDr. Pavel Krám, Ph.D.	ČGS	pavel.kram@geology.cz
10.		RNDr. Zdenka Křenová, Ph.D.	ÚVGZ AV ČR, v.v.i.	zd.krenova@gmail.com
11.		prof. RNDr. Vojtěch Novotný, CSc.	BC AV ČR, v.v.i.	novotny@entu.cz
12.		RNDr. Petr Petřík, Ph.D.	BÚ AV ČR, v.v.i.	petrik@ibot.cas.cz
13.		doc. Dipl. Biol. Jiří Schlaghamerský, Ph.D.	Masarykova univerzita	jiris@sci.muni.cz
14.		RNDr. Viera Straškrábová, DrSc.	BC AV ČR, v.v.i.	vierastr@gmail.com
15.		doc. Ing. Josef Suchomel, Ph.D.	Mendelova univerzita v Brně	suchomel@mendelu.cz
16.		doc. Ing. Tomáš Vrška, Dr.	VÚKOZ, v.v.i.	tomas.vrska@vukoz.cz
17.	Čestní členové			
18.				

¹ http://data.zho.avcr.cz/cs_narodni_komitety/

Zpráva o činnosti NK v roce 2015

1) Účast zástupců ČNK ILTER a CZ-LTER na mezinárodních akcích:

P. Krám a J. Světlík se zúčastnili **společné konference ExpeER a LTER-Europe ve Vídni** (17.–20. 2. 2015): **ExpeER Related Sites Group Meeting** (17.–18. 2., závěry ukončeného evropského projektu s účastí 35 institucí z 19 zemí, zkoumáno podrobně 30 míst; Česko se nezapojilo); **LTER-Austria Conference** (18.–19. 2.); **LTER-Europe Workshop** (19.–20. 2.): nově schválen evropský projekt Horizon 2020 **eLTER** (2015–2020, 5 mil. eur, 28 institucí z 22 zemí, z Česka firma GISAT s.r.o., Praha) a připravován návazný projekt **ESFRI** (European Strategy Forum on Research Infrastructure) na podporu velkých infrastruktur, kde je nutná účast v národní tzv. ESFRI roadmap.

Z. Křenová se zúčastnila jednání **Police Committee, Conservation Biology Society v Bruselu** (27.–28. 5. 2015) a „**Little Sydney**“ – **Protecting Nature in Europe v Hainburgu** (28.–31. 5. 2015, Rakousko, ozvuky kongresu IUCN) s příspěvkem „*Natura 2000 – Solution for Eastern Europe or just a good start? The Šumava National Park as a test case*“.

P. Znachor se zúčastnil **13th European Ecological Federation (EEF) Conference** v Římě (21.–25. 9. 2015) s příspěvkem „*Effects of weather extremes on phytoplankton structure and composition in a freshwater reservoir*“ a **ILTER Science Days** (24.–25. 9.).

J. Vrba a J. Hruška se zúčastnili **ILTER Coordinating Committee Meeting v Ovindoli** (26.–30. 9. 2015, Itálie) s posterem „*Czech LTER – network report*“. Nový ILTER Chair M. Mirtl se ujal funkce na tříleté období; J. Hruška oficiálně převzal roli národního koordinátora CZ-LTER. Výroční CCM projednával přípravu společných projektů a iniciativ, zejména: Tea bag experiment (long-term comparison of the litter carbon decomposition across the sites), ILTER-Nitrogen training course (16–24 June 2016) v Japonsku, první **ILTER Open Science Meeting (OSM)** a příštího **ILTER CCM (9–13 October 2016) v JAR (Kruger National Park)**, IT management a aktualizace metadatabáze DEIMS, výsledky ILTER 2020 Survey (key priority “Framework for scientific initiatives”, Research & Development ideas for LTER teams, bottom-up initiative for OSM).

2) Činnost CZ-LTER a zasedání ČNK ILTER:

7. zasedání ČNK pro ILTER (15. dubna 2015 v Praze) řešilo především zapojení CZ-LTER do mezinárodních projektů (Horizon 2020 – eLTER/ESFRI), schválilo žádost o zařazení národní sítě CZ-LTER do české ESFRI roadmap, pověřilo J. Hrušku dalším vyjednáváním s MŠMT a doporučilo jej jako národního koordinátora CZ-LTER. Dále potvrdilo novou koordinátorku (I. Hubálková) platformy LTSEr Krkonoše/Karkonosze; doporučilo zařadit do národní sítě plochu LTER **Sokolovské výsypky** (Postmining ecosystems, koordinátor J. Frouz) jako kandidátskou plochu (extensive site, complex site – s roční zkušební lhůtou); pro nečinnost byla na návrh koordinátora vyřazena LTER plocha Vrpač-Šargoun. Zasedání ČNK také zdůraznilo potřebu a nutnost propagace CZ LTER – jednak přípravu souhrnného impaktového článku, popisujícího český LTER (review, metanalýzy apod.), jednak reprezentativní souborné brožury o plochách (CZ-LTER), zejména v češtině, případně angličtině.

Koordinátor J. Frouz s O. Vinduškovou připravili informace o ploše **Sokolovské výsypky/Postmining ecosystems** ke zveřejnění na stránkách www.lter.cz a v metadatabázi DEIMS (<https://data.lter-europe.net/deims/>). Proběhl upgrade stránek CZ-LTER a průběžně se aktualizují údaje.

Koordinátorka LTSEr platformy Silva Gabreta Z. Křenová připravila ve spolupráci se správami NP Šumav a NP Bazerischer Wald **přeshraniční projekt INTERREG ČR–Bavorsko „SILVA GABRETA – monitoring of mountain ecosystems”**, který byl podpořen (Cíl 3, projekt 368; leden–září 2015). V rámci projektu byl vyhodnocen dosavadní monitoring v obou NP, vytvořena metadatabáze dosavadních LTER data, definovány mezery, proběhla analýza dat s cílem navrhnout optimální jednotnou metodiku pro přeshraniční LTSEr monitoring. Vybrané případové studie byly publikovány ve speciálním čísle časopisu Silva Gabreta (21/1, 2015). V rámci projektu byla uspořádána **společná konference Aktuality šumavského výzkumu** (9.–10. 9. 2015, NPBW, Haus zur Wildniss).

Místopředseda J. Hruška s P. Krámem zahájili na jaře 2015 aktivity, které by měly dlouhodobě vést k začlenění sítě CZ-LTER do projektů evropské sítě infrastruktur výzkumu ESFRI. V současné době probíhá integrace evropských národních sítí LTER v rámci ESFRI. Prvním z projektů je „**Integrated European Long-term ecosystem, critical zone and socio-ecological system research infrastructure (eLTER)**” podaný do výzvy EU „2016 ESFRI RoadMap”. K tomuto projektu ČNK LTER a ÚVGZ AV ČR jako spolupracující koordináční instituce podepsaly „*Memorandum of*

Understanding". Funkční infrastrukturní mezinárodní síť by umožnila novou generaci ekologického výzkumu, jež dosud probíhá roztržitě v jednotlivých zemích, anebo na bázi bilaterální či několikastranné spolupráce, která je obvykle zaměřena jen na jeden aspekt výzkumu dlouhodobých změn v ekosystémech.

Místopředseda P. Znachor a P. Petřík shromažďují podklady pro přípravu informačních a propagačních materiálů a brožur o síti ploch CZ-LTER. Na základě dlouhodobého sledování nádrže Římov a dalších lokalit byl zhotoven dvoujazyčný **„Fotografický průvodce podivuhodným světem planktonu našich nádrží“** (ISBN 978-80-96668-29-1), který kromě základních informací obsahuje množství mikrofotografií planktonních organismů a letecké fotografie lokalit. V roce 2016 je plánováno vytvoření dvou jazykových verzí (české a anglické) informační brožury o aktuálních výsledcích dlouhodobého ekologického výzkumu vodních ekosystémů v rámci CZ-LTER. Tyto materiály budou představeny jako příklad „best practice“ v oblasti popularizace LTER výzkumu na příštím setkání **ILTER CCM (9–13 October 2016) v JAR (Kruger National Park)**.

Příští výroční zasedání ILTER CCM a první ILTER Open Science Meeting se bude konat 9. – 13. října 2016 v Krugerově NP v Jihoafrické republice; plánujeme účast místopředsedy ČNK ILTER P. Znachora, pro něhož žádáme RZS o příspěvek na cestu – cena zpátečních letenek do JAR je v současných cenách cca 16 tisíc Kč.

České Budějovice, 29. 1. 2016

prof. RNDr. Jaroslav Vrba, CSc., v.r.
předseda ČNK ILTER